

Društvo - Nedjelja, 28. jun 2009. godine

IZUZETNI REZULTATI PREPARATA KOJI SE PRIMJENJUJU U BEOGRADSKOJ BOLNICI "NOVA VITA"

Prirodni lijekovi ubijaju maligne ćelije

Grupa molekularnih biologa sa Medicinskog fakulteta u Kragujevcu, ispitujući dvije prirodne supstance - "nakvonit" i "korbazol", koje sadrže med, polen i ekstrakte odabranog bilja, otkrila je da oni ubijaju maligne ćelije. Ušli su i u mehanizam dejstva i zaključili da ovi dijetetski suplementi, koji se već duže vrijeme primjenjuju na klinici "Nova vita" u Rakovici maligne ćelije navode na samoubistvo i djeluju po istom principu kao izuzetno skupi "pametni" citostatici, ali ne oštećujući zdrave ćelije u organizmu.

Zasada je ovo samo nada probuđena u "in vitro", odnosno, laboratorijskim uslovima, a svi uključeni u ispitivanje dejstva ovih preparata nadaju se da će se neko zainteresovati da sprovede kliničku studiju, jer njeno izvođenje prevazilazi materijalne mogućnosti Medicinskog fakulteta u Kragujevcu.

Sve je počelo prije četiri godine, a rezultati do kojih se došlo "sabrani" su u doktorskoj disertaciji dr Suzane Popović, molekularnog biologa, koju je nedavno odbranila na Univerzitetu u Kragujevcu.

- Ljekari koji su u klinici "Nova vita" primjenjivali ove preparate u terapiji primijetili su druga pozitivna dejstva ovih dijetetskih suplemenata, objašnjava dr Dejan Baskić, direktor Instituta za javno zdravlje u Kragujevcu, docent na Medicinskom fakultetu i mentor pomenutog dokorskog rada. Pokazalo se da ti preparati imaju citotoksično dejstvo. I prije četiri godine, mi smo u našoj imunološkoj laboratoriji počeli da ispitujuemo njihovo dejstvo. Ispitali smo ih na ćelijama hronične limfocitne leukemije i utvrdili da oni ubijaju maligne limfocite. Praktično, izazivaju ćelijsko samoubistvo, a pri tom ne djeluju na zdrave ćelije što je dobro, jer klasični citostatici oštećuju i zdrave ćelije u organizmu, objašnjava dr Baskić i dodaje da ovi preparati djeluju tako što mijenjaju metabolizam kalcijuma u bolesnoj ćeliji i atoksičnih radikala.

-Njihovo dejstvo je izrazito selektivno, a efekat stabilan. Fasciniran sam ovakvim rezultatima, ali ne smijem da tvrdim da nijedan drugi prirodni preparat nema takav efekat, istakao je dr Baskić.

Ista ekipa molekularnih biologa probala je dejstvo ovih preparata i na druge tumorske ćelije i dobila isti rezultat. Trenutno ispituju dejstvo na ćelije karcinoma bubrega i pluća.

- Mi smo odranije imali rezultate o odličnom dejstvu ovih lijekova na tumore, kaže profesor dr Nebojša Arsenijević, dekan Medicinskog fakulteta u Kragujevcu. Znali smo, grubo, da ubija maligne ćelije, ali nam je mehanizam dejstva na molekulskom nivou bio nepoznat. Ispitivanjem u laboratoriji, na ćelijama hronične limfocitne leukemije, otkrili smo i mehanizam dejstva ovih lijekova, što je iznenađujuće i za nas. Rezultat do kojeg smo došli mnogo obećava i bilo bi dobro kada bi se neko zainteresovao da uradi dalja ispitivanja. Ušli smo u mehanizam dejstva ovih lijekova i to je dalo intrigantan rezultat, navodi prof. Arsenijević. On tvrdi da su rezultati dobijeni u laboratoriji vrlo pouzdani i može ih ponoviti kad god hoće i gde

god hoće. Ako se eksperiment izvede u sličnim uslovima, dobiće se isti rezultat, uvjeren je prof. Arsenijević.

Toksičnost

"Nakvonit" i "korbazol" ispitivani su ranije i u laboratoriji Instituta Vinča. Dokazano je da ovi preparati smanjuju toksično dejstvo citostatika i radioterapije.

Samo što nauka kaže

-Mi tiho, ćuteći radimo, već nekoliko godina. Imamo izvanredna iskustva. Sve što radimo, radimo uz pomoć iskusnih ljekara i priznatih institucija, kaže Milomir Kandić, vlasnik bolnice "Nova vita". On napominje da su ispitivanja u Vinči i Kragujevcu veoma ohrabrujuća i da ih svakako podstiču na nove izazove.

Svaki tumor ima svoju Ahilovu petu

-Od beogradske bolnice "Nova vita", koja primjenjuje ove proizvode u liječenju, stigla je narudžbina da se ispita dejstvo ovih preparata na ćelije hronične limfocitne leukemije, kaže dr Suzana Popović. Na tome sam, sa kolegama, poznatim stručnjacima iz ove oblasti, radila godinama i dobili smo izuzetno dobre rezultate, ističe dr Popović. Prema njenim ocjenama, upisanim u disertaciji, veoma značajan izvor novih lijekova predstavljaju bioaktivne komponente prirodnih proizvoda.

- Razumijevanje mehanizama dejstva ovih hemijski različitih prirodnih proizvoda pomoći će da se ostvari njihova primjena u prevenciji, kao i u terapiji kancera. Takođe, pošto ove supstance obično nemaju toksične efekte na organizam, bila bi izbjegnuta i neželjena dejstva koja prate primjenu hemioterapeutika. Supstance koje smo ispitivali, "nakvonit" i "korbazol", prirodni su proizvodi koji sadrže med, polen i ekstrakte odabranog bilja. Možemo da kažemo da bi oni mogli da imaju osobine idealnog hemioterapeutika, kao i da ubijaju maligne, a da ne oštećuju normalne ćelije. Biologija kancera nas uči da svaki tumor ima svoju Ahilovu petu, kod svakog tumora drugačiju. Stalni oksidativni stres je, u različitoj mjeri, karakteristika svih tumora. Zato bi supstance koje smo ispitivali, "nakvonit" i "korbazol", mogle da budu ostvarenje Elrihovog koncepta "magičnog metka". Dalja istraživanja na drugim tipovima malignih ćelija biće interesantna i, nadamo se, ohrabrujuća, istakla je dr Popović.

